

Alkoholijuomien hintakehitys 2015–2016

Päälöydökset

- Alkoholijuomien reaali hinnat nousivat 0,1 prosenttia vuonna 2016 vuoteen 2015 verrattuna.
- Vähittäiskulutuksessa alkoholi-juomien reaali hinnat laskivat 0,6 prosenttia.
- Anniskelukulutuksessa alkoholi-juomien reaali hinnat nousivat 1,3 prosenttia.
- Alkoholijuomien nimellishinnat nousivat 0,4 prosenttia vuonna 2016.

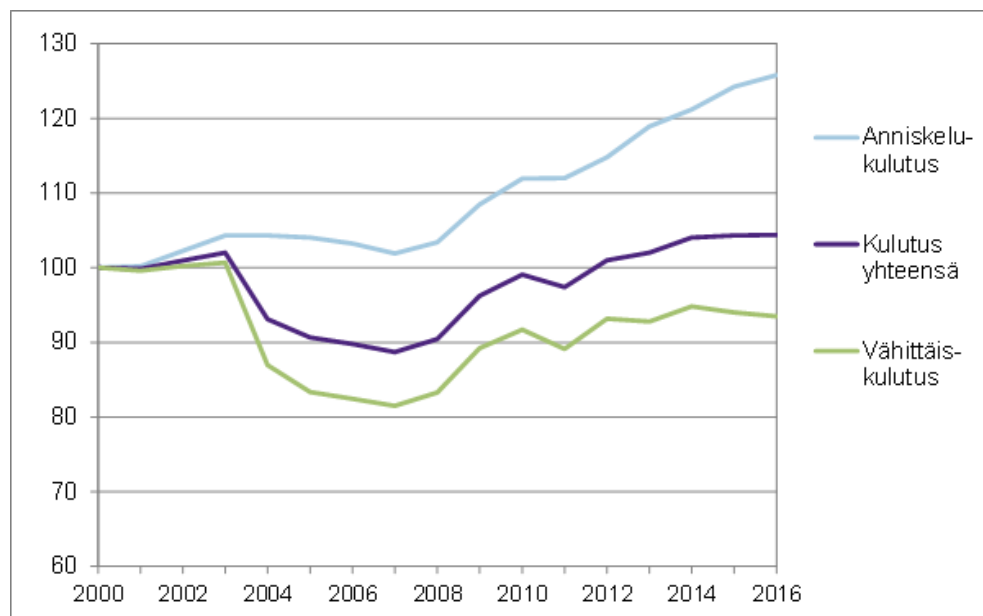
Alkoholijuomien hinnat ovat pysyneet viime vuosina lähes ennallaan

Vuonna 2016 alkoholijuomien reaali hinnat nousivat 0,1 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Vuonna 2015 reaali hinnat nousivat 0,3 prosenttia vuoteen 2014 verrattuna. Vähittäiskulutuksessa hinnat laskivat 0,9 prosenttia vuonna 2015 ja 0,6 prosenttia vuonna 2016. Anniskelukulutuksessa hinnat nousivat 2,5 prosenttia vuonna 2015 ja 1,3 prosenttia vuonna 2016.

Alkoholijuomien reaali hinnat vähittäis- ja anniskelukulutuksessa yhteensä laskivat vuoden 2004 alkoholiveron alennuksesta alkaen vuoteen 2007 saakka. Reaali hinnat ovat nousseet 17,6 prosenttia vuodesta 2007 vuoteen 2016.

Anniskelukulutuksen reaali hinnat olivat 23,5 prosenttia korkeammat vuonna 2016 vuoteen 2007 verrattuna. Vähittäiskulutuksessa hinnat olivat vuonna 2016 edelleen 7,2 prosenttia alemmalla tasolla kuin vuonna 2003.

Kuvio 1. Alkoholijuomien kulutuksen, anniskelukulutuksen ja vähittäiskulutuksen reaali hintaindeksit 2000–2016 (2000=100)

Tuula Nurmi
tuula.nurmi@thl.fi

TERVEYDEN JA
HYVINVOINNIN LAITOS

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Alkoholijuomien reaali hinnat

Vuonna 2016 alkoholijuomien reaali hinnat nousivat 0,1 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna ja vuonna 2015 nousu oli 0,3 prosenttia. Vähittäiskulutuksessa hinnat laskivat 0,9 prosenttia vuonna 2015 ja 0,6 prosenttia vuonna 2016. Anniskelukulutuksessa hinnat nousivat 2,5 prosenttia vuonna 2015 ja 1,3 prosenttia vuonna 2016. (Kuvio 1, liitetaulukko 2.)

Alkoholijuomien reaali hinnat ovat nousseet 17,6 prosenttia vuodesta 2007 vuoteen 2016 (kuvio 1, liitetaulukko 2). Hintojen nousuun ovat vaikuttaneet alkoholijuomien valmisteverojen korotukset vuosina 2008, 2009, 2012 ja 2014.

Vuonna 2008 alkoholijuomien valmisteveroa korotettiin väkevien alkoholijuomien osalta 15 prosenttia ja mietojen alkoholijuomien osalta 10 prosenttia. Samalla kiellettiin myös niin sanottujen paljousalennusten käyttäminen eli kahden tai useamman alkoholijuomapakkausten tai -annoksen tarjoaminen alennettuun yhteishintaan vähittäismyynti- tai anniskelupaikoissa.

Vuonna 2009 alkoholijuomaveroa korotettiin kahdesti, ja molemmilla kerroilla kaikkien alkoholijuomien valmisteveroa korotettiin 10 prosenttia. Vuoden 2012 alussa alkoholijuomaveroa korotettiin mietojen alkoholijuomien osalta 15 prosenttia ja väkevien alkoholijuomien osalta 10 prosenttia. Vuonna 2014 kaikkien alkoholijuomien valmisteveroja korotettiin euromääräisesti saman verran, mikä johti erilaisiin prosentuaalisiin muutoksiin. Korotukset olivat mietojen alkoholijuomien osalta noin 8 prosenttia ja väkevien alkoholijuomien osalta noin 5 prosenttia.

Alkoholijuomien reaali hinnat olivat vuonna 2014 ensimmäistä kertaa korkeammat (+2 %) kuin merkittävää alkoholiveronalennusta edeltävänä vuonna 2003. Reaali hinnat laskivat vuoden 2004 alkoholiveronalennuksesta alkaen vuoteen 2007 saakka.

Anniskelukulutuksen hinnoissa veronalennuksen vaikutukset vuosina 2004–2007 olivat vähäiset. Vuonna 2016 anniskelun hinnat olivat 23,5 prosenttia korkeammalla tasolla vuoteen 2007 verrattuna. Vähittäiskulutuksen reaali hinnat olivat vuonna 2016 vielä 7,2 prosenttia alemmalla tasolla kuin vuonna 2003. (Kuvio 1, liitetaulukko 2.)

Hinnanmuutokset ovat vaihdelleet juomaryhmittäin sekä vähittäiskulutuksessa että anniskelukulutuksessa vuosina 2007–2016. Esimerkiksi vähittäiskulutuksessa viinien reaali hinnat ovat 28,4 prosenttia korkeammalla tasolla, kun taas mietojen viinien reaali hinnat ovat 7,3 prosenttia ja siiderien reaali hinnat 2,9 prosenttia korkeammat kuin vuonna 2007.

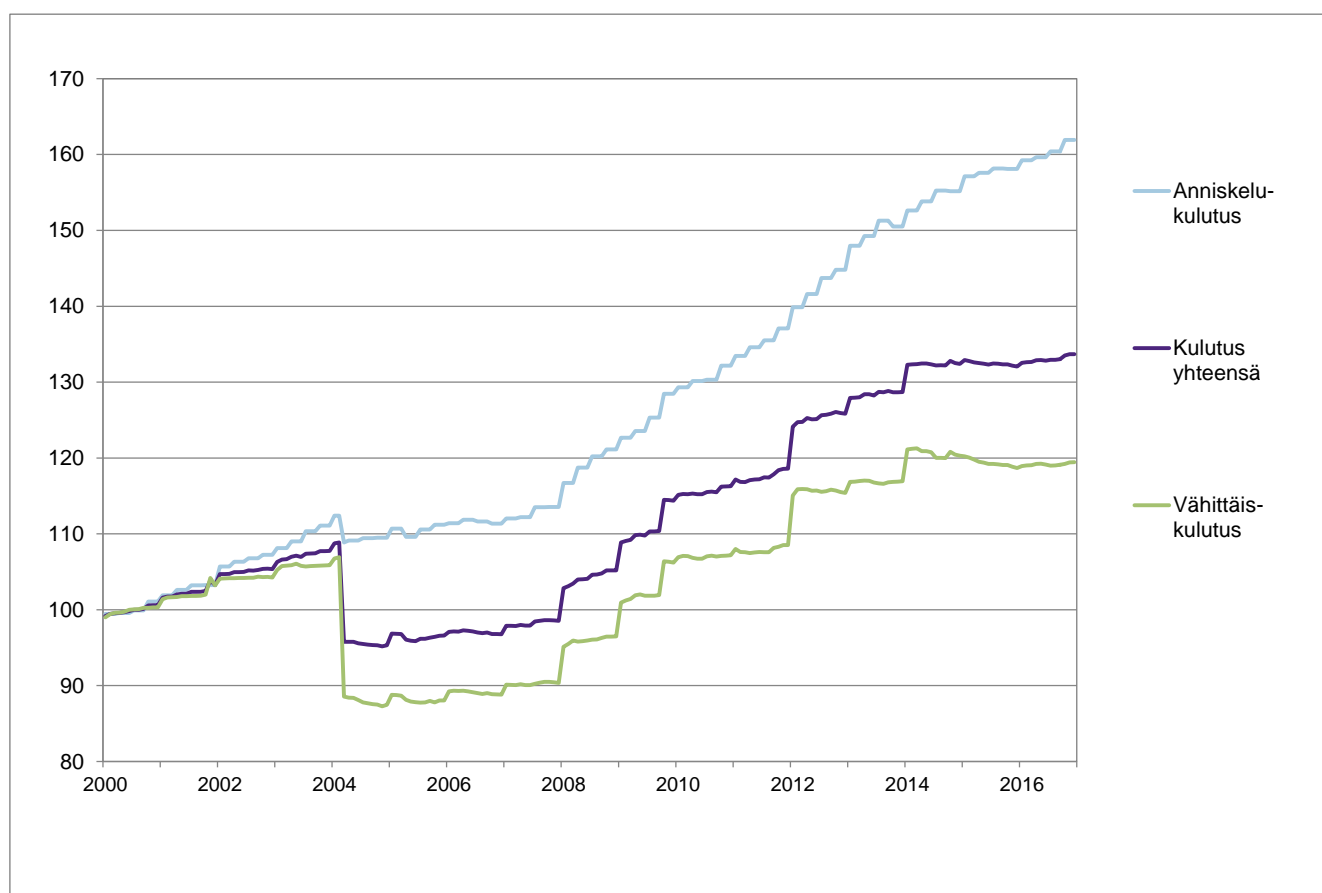
Alkoholijuomien nimellishinnat

Alkoholijuomien nimellishinnat pysyivät ennallaan vuonna 2015 ja nousivat 0,4 prosenttia vuonna 2016. Anniskelukulutuksessa eli alkoholijuomia myyvissä ravintoloissa hinnat nousivat 2,3 prosenttia vuonna 2015 ja 1,6 prosenttia vuonna 2016. Vähittäiskulutuksessa eli Alkoissa ja alkoholijuomia myyvissä elintarvikeliikkeissä, kioskeissa ja huoltoasemilla nimellishinnat laskivat 1,1 prosenttia vuonna 2015 ja 0,2 prosenttia vuonna 2016. Alkoholijuomien nimellishinnat ovat nousseet 35,4 prosenttia vuodesta 2007 vuoteen 2016. (Kuvio 2, liitetaulukko 1.)

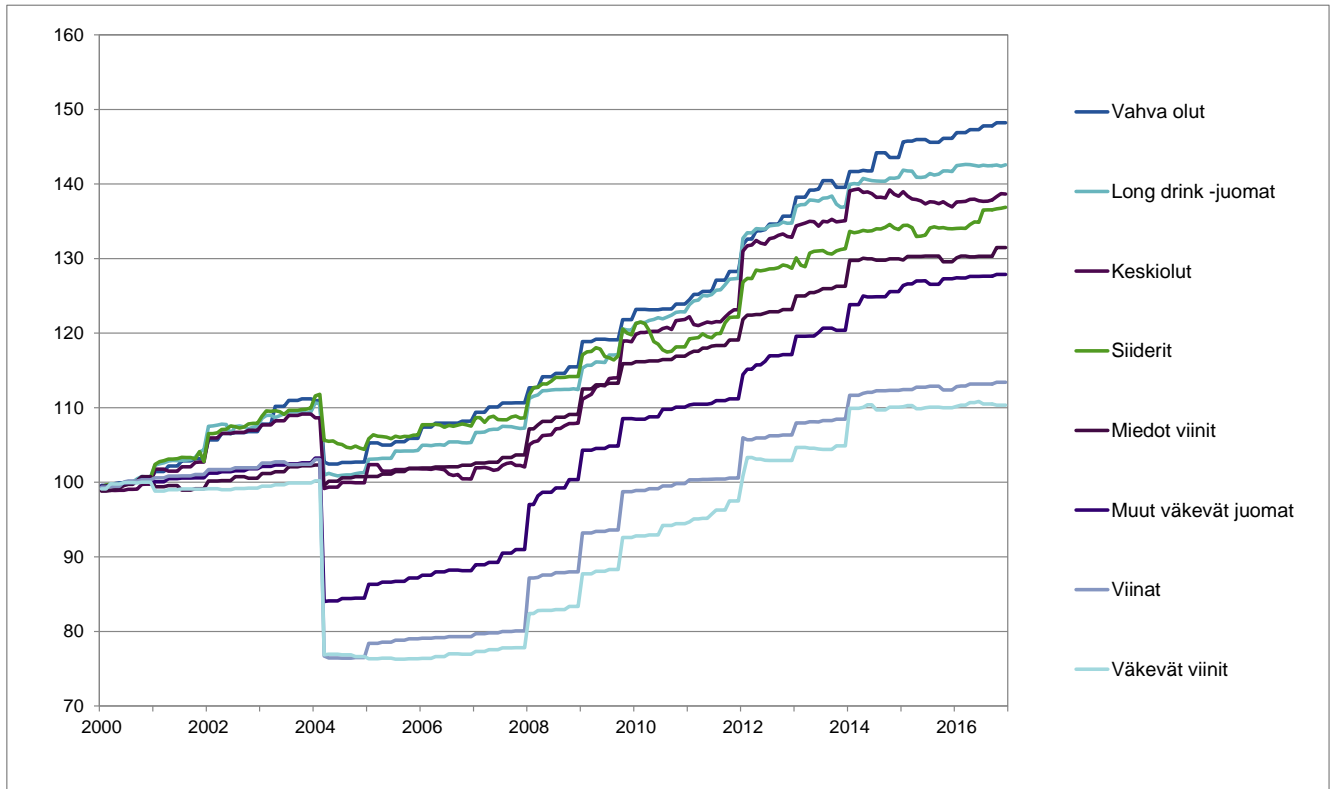
Juomaryhmittäin tarkasteltuna eniten nousivat siiderien (+1,2 %) ja vahvan oluen (+1,2 %) nimellishinnat vuonna 2016. Muiden alkoholijuomien hinnat nousivat 0,2–0,8 prosenttia. (Kuvio 3, liitetaulukko 1.) Vähittäiskulutuksessa long drink -juomien, keskioluen ja siiderien hinnat laskivat 0,2–0,6 prosenttia ja muiden alkoholijuomien hinnat pysyivät ennallaan tai nousivat 0,2–0,5 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Anniskelukulutuksessa hinnat nousivat juomaryhmittäin 0,6–3,1 prosenttia.

Vähittäiskulutuksessa alkoholijuomien nimellishinnat ovat nousseet 32 prosenttia vuodesta 2007 vuoteen 2016. Anniskelukulutuksessa hinnat ovat nousseet samana ajanjaksona noin 42 prosenttia. Juomaryhmittäin tarkasteltuna hinnanmuutokset ovat olleet vähittäiskulutuksessa 19–48 prosenttia ja anniskelukulutuksessa 31–50 prosenttia.

Kuvio 2. Alkoholijuomien kulutuksen, anniskelukulutuksen ja vähittäiskulutuksen nimellishintaindeksit kuukausittain 2000–2016 (2000=100)

Kuvio 3. Juomaryhmien nimellishintaindeksit kuukausittain 2000–2016 (2000=100)

Alkoholijuomien kulutus 2016

Vuonna Alkoholijuomien kokonaiskulutus oli 10,8 litraa sataprosenttista alkoholia 15 vuotta täyttänyttä asukasta kohti vuonna 2016. Kokonaiskulutus pysyi samalla tasolla kuin vuonna 2015. Lisätietoa alkoholijuomien kulutuksesta vuonna 2016 on saatavilla Alkoholijuomien kulutus 2016 -tilastoraportista THL:n verkkosivuilta osoitteessa www.thl.fi/tilastot/alkoholinkulutus.

Alkoholijuomien reaali hinnat ovat nousseet 17,6 prosenttia vuosina 2007–2016. Alkoholijuomien tilastoitu kulutus on laskenut vastaavana aikana 20 prosenttia 15 vuotta täyttänyttä asukasta kohti laskettuna.

Käsitteet ja määritelmät

Alkoholijuoma: Nautittavaksi tarkoitettu juoma, jonka alkoholipitoisuus on yli 2,8 tilavuusprosenttia etyylialkoholia.

Väkevä alkoholijuoma: Alkoholipitoisuus yli 22 tilavuusprosenttia etyylialkoholia. Näitä ovat viinat ja muut väkevät juomat.

Väkevä viini: Viinistä tai hedelmäviinistä etyylialkoholia lisäämällä valmistettu juoma, jonka alkoholipitoisuus on enintään 22 tilavuusprosenttia etyylialkoholia.

Mieto viini: Viinirypäleistä, hedelmistä tai marjoista käymisteitse valmistettu juoma, jonka alkoholipitoisuus on enintään 15 tilavuusprosenttia etyylialkoholia ja joka ei sisällä lisättyä etyylialkoholia.

Siideri: Tuoreista tai kuivatuista omenoista tai päärynöistä tai niistä valmistetuista täysmehuista käymisteitse valmistettu hedelmäviini, jonka alkoholipitoisuus on enintään 8,5 tilavuusprosenttia etyylialkoholia ja joka ei sisällä lisättyä etyylialkoholia.

Long drink -juoma: Käymisteitse tai tislattua alkoholia lisäämällä valmistettu juoma. Käymisteitse valmistettu long drink -juoma sisältää enintään 4,7 tilavuusprosenttia etyylialkoholia. Tislattua alkoholia lisätään ainoastaan ns. vahvoin long drink -juomiin, jotka sisältävät enintään 15 tilavuusprosenttia etyylialkoholia ja joiden myynti on sallittua vain Alkon myymälöissä ja A- ja B-ravintoloissa.

Mallasjuomat: Sisältää vahvan oluen ja keskioluen. Vahva olut on käymisteitse pääasiassa maltaista valmistettu juoma, jonka alkoholipitoisuus on yli 4,7 tilavuusprosenttia etyylialkoholia. Keskiolut on käymisteitse pääasiassa maltaista valmistettu juoma, jonka alkoholipitoisuus on enintään 4,7 tilavuusprosenttia etyylialkoholia.

Alkoholijuomien kulutuksen hintaindeksit: Alkoholijuomien koko tilastoidun kulutuksen hintojen kehitystä kuvaavat indeksit, jotka lasketaan painottamalla yhteen vähittäiskulutuksen ja anniskelukulutuksen hintaindeksit.

Anniskelukulutuksen hintaindeksit: Mittaavat kuluttajien alkoholijuomista maksamia hintoja ravintoloissa ja kahviloissa, joilla on oikeus alkoholijuomien anniskeluun.

Vähittäiskulutuksen hintaindeksit: Mittaavat kuluttajien maksamia hintoja Alkosta ja vähittäismyyntipaikoista ostetuista alkoholijuomista. Vähittäismyyntipaikkoja ovat elintarvikeliikkeet, kioskit ja huoltoasemat.

Alkoholijuomien kulutus: Hintaindeksien yhteydessä alkoholijuomien kulutus viittaa alkoholijuomien tilastoituun kulutukseen kotimaassa. Käsite ei sisällä tilastoimatonta kulutusta.

Tilastoitu kulutus: Alkoholijuomien vähittäiskulutus ja anniskelukulutus kotimaassa.

Vähittäiskulutus: Vähittäiskulutus Alkon myymälöistä ja tilauspalvelupisteistä sekä alkoholijuomien toimitukset elintarvikeliikkeille ja tilaviini- ja sahtimyyvälöille.

Anniskelukulutus: Anniskelukulutus mitataan seuraamalla alkoholijuomien toimituksia anniskeluravintoloille

A-ravintolat: anniskelulupa kaikille alkoholijuomille

B-ravintolat: anniskelulupa enintään 22 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältäville alkoholijuomille
C-ravintolat: anniskelulupa enintään 4,7 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältäville, käymisteitse valmistetuille alkoholijuomille.

Indeksi: Kuvaa keskimääräistä suhteellista muutosta. Indeksi ilmaisee prosenttimuutoksen valitusta perusarvosta, jota yleensä merkitään sadalla (100). Useimmiten indeksillä kuvataan hintatason tai arvojen muutosta.

Reaalihintaindeksi: Inflaation vaikutus hinnoissa on otettu huomioon. Reaalihintaindeksi lasketaan defla-toimalla nimellishintaindeksi Tilastokeskuksen kuluttajahintaindeksillä (2000=100).

Reaalihinta: Tietyn perusvuoden hinnoin laskettu hinta, josta on poistettu yleisen hintatason muutosten vaikutukset. Reaalihinnalla tarkoitetaan kuluttajahintaindeksillä deflatoitua nimellishintaa.

Nimellishintaindeksi: Mittaa suoraan hinnoissa tapahtuvia muutoksia.

www.thl.fi/tilastot/alkoholinhintakehitys

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Alkoholijuomien kulutuksen nimellishintaindeksejä 2003–2016

Bilagetabell 1. Nominella prisindex för alkoholkonsumtionen 2003–2016

Appendix Table 1. Nominal price indexes for alcoholic beverage consumption 2003–2016

Liitetaulukko 2. Alkoholijuomien kulutuksen reaalihintaindeksejä 2003–2016

Bilagetabell 2. Realprisindex för alkoholkonsumtionen 2003–2016

Appendix Table 2. Real price indexes for alcoholic beverage consumption 2003–2016

Liitetaulukko 1. - Bilagetabell 1. - Appendix table 1.

Alkoholijuomien kulutuksen nimellishintaindeksejä 2003–2016

Nominella prisindex för alkoholkonsumtionen 2003–2016

Nominal price indexes for alcoholic beverage consumption 2003–2016

Kulutus yhteensä - Total konsumtion - Total consumption

2000=100	Viinat	Muut väkevät juomat	Väkevät viinit	Miedot viinit	Siiderit	Long drink	Vahva olut	Keskiolut	Kaikki juomat
	Brännvin	Övriga starka drycker	Starkvin	Lättvin	Cider	Long drink	Stark öl	Mellanöl	Alla drycker
	Vodka, gin etc.	Other strong beverages	Fortified wines	Light wines	Ciders	Long drink	Strong beer	Medium beer	All beverages
2003	102,1	102,4	99,7	101,8	109,6	109,0	110,0	111,2	107,2
2004	82,5	87,6	80,3	100,8	106,3	103,3	104,2	103,9	98,0
2005	79,0	86,1	76,3	101,1	106,3	103,8	104,5	101,2	96,3
2006	79,4	87,4	76,7	101,8	107,8	105,6	106,9	101,2	97,0
2007	80,0	89,3	77,6	102,8	109,0	107,5	109,2	101,4	98,2
2008	87,7	98,9	82,9	108,3	113,5	112,2	114,2	106,7	104,3
2009	94,7	105,6	89,2	113,7	117,9	117,3	119,8	114,3	110,9
2010	99,3	109,3	93,6	116,5	119,1	122,1	123,4	120,5	115,5
2011	100,4	110,8	96,0	118,3	120,4	125,6	126,5	121,9	117,5
2012	106,1	116,2	102,8	122,7	128,3	134,1	134,1	132,4	125,3
2013	108,2	120,1	104,6	125,7	130,6	137,6	139,4	134,9	128,4
2014	112,1	124,8	110,0	129,9	133,9	140,5	142,8	138,7	132,4
2015	112,6	126,8	110,1	130,1	133,9	141,4	145,9	137,7	132,4
2016	113,2	127,6	110,5	130,6	135,5	142,5	147,6	138,0	133,0

Vähittäiskulutus - Detaljhandelskonsumtion - Consumption through retail outlets

	Viinat	Muut väkevät juomat	Väkevät viinit	Miedot viinit	Siiderit	Long drink	Vahva olut	Keskiolut	Kaikki juomat
	Brännvin	Övriga starka drycker	Starkvin	Lättvin	Cider	Long drink	Stark öl	Mellanöl	Alla drycker
	Vodka, gin etc.	Other strong beverages	Fortified wines	Light wines	Ciders	Long drink	Strong beer	Medium beer	All beverages
2003	100,1	100,1	99,2	99,5	111,6	110,5	105,3	111,2	105,8
2004	70,1	77,3	78,8	97,7	105,2	100,5	92,8	98,4	91,5
2005	64,1	74,1	74,6	97,0	104,2	99,9	91,2	94,2	88,5
2006	64,0	75,0	75,0	97,3	105,3	101,8	92,9	94,1	89,1
2007	64,1	76,7	75,8	98,0	106,1	103,8	94,0	94,6	90,2
2008	72,0	87,5	81,1	102,5	110,1	108,7	98,7	99,5	96,0
2009	79,4	94,7	87,2	107,6	115,1	115,7	105,6	106,8	102,8
2010	84,1	98,0	91,4	109,7	115,7	121,7	111,2	112,0	107,0
2011	84,4	98,6	93,2	110,6	116,2	125,8	113,3	111,8	107,5
2012	90,3	104,3	100,2	114,2	125,3	135,1	120,5	122,5	115,6
2013	91,0	107,6	101,7	116,3	125,9	137,1	123,9	122,4	116,8
2014	94,6	111,7	107,0	120,2	128,9	139,7	128,8	126,3	120,6
2015	94,6	112,0	107,4	120,7	125,9	139,0	129,7	123,4	119,4
2016	94,8	112,0	107,6	121,0	125,7	138,2	130,4	122,8	119,1

Anniskelukulutus - Konsumtion av serverad alkohol - Consumption in licensed serving

	Viinat	Muut väkevät juomat	Väkevät viinit	Miedot viinit	Siiderit	Long drink	Vahva olut	Keskiolut	Kaikki juomat
	Brännvin	Övriga starka drycker	Starkvin	Lättvin	Cider	Long drink	Stark öl	Mellanöl	Alla drycker
	Vodka, gin etc.	Other strong beverages	Fortified wines	Light wines	Ciders	Long drink	Strong beer	Medium beer	All beverages
2003	107,6	106,4	108,2	111,5	107,1	106,7	114,1	111,1	109,6
2004	104,1	104,4	108,3	114,2	107,4	105,8	113,6	112,8	109,7
2005	105,0	105,6	107,8	119,2	108,7	107,5	115,5	112,5	110,5
2006	106,7	107,5	108,8	121,7	110,8	109,3	118,4	112,7	111,6
2007	109,1	109,8	111,1	124,3	112,6	110,9	121,7	112,1	112,8
2008	114,6	116,8	115,5	134,6	117,8	115,3	126,9	118,1	119,2
2009	119,5	122,1	125,6	141,1	121,2	117,8	131,0	125,9	125,0
2010	123,1	126,3	135,9	146,5	123,2	120,9	133,0	134,3	130,7
2011	126,1	129,5	149,1	152,5	125,7	123,7	136,9	139,8	135,2
2012	129,7	134,2	151,4	160,7	131,8	130,8	144,9	148,6	142,5
2013	135,4	139,1	158,1	167,6	136,5	136,2	151,5	157,8	149,8
2014	139,0	144,7	163,1	173,3	140,2	139,4	154,0	161,4	154,2
2015	141,3	150,1	155,4	172,2	144,6	142,8	158,3	165,5	157,7
2016	142,7	152,4	158,8	173,3	149,1	146,5	160,6	168,3	160,3

Liitetaulukko 2. - Bilagetabell 2. - Appendix table 2.

Alkoholijuomien kulutuksen reaalihintaindeksejä 2003–2016

Realprisindex för alkoholkonsumtionen 2003–2016

Real price indexes for alcoholic beverage consumption 2003–2016

Kulutus yhteensä - Total konsumtion - Total consumption

2000=100	Viinat	Muut väkevät juomat	Väkevät viinit	Miedot viinit	Siiderit	Long drink	Vahva olut	Keskiolut	Kaikki juomat
	Brännvin	Övriga starka drycker	Starkvin	Lättvin	Cider	Long drink	Stark öl	Mellanöl	Alla drycker
	Vodka, gin etc.	Other strong beverages	Fortified wines	Light wines	Ciders	Long drink	Strong beer	Medium beer	All beverages
2003	97,2	97,5	94,9	96,9	104,3	103,8	104,7	105,8	102,0
2004	78,4	83,3	76,2	95,7	100,9	98,2	99,0	98,8	93,1
2005	74,4	81,1	71,8	95,2	100,1	97,7	98,4	95,3	90,7
2006	73,4	80,9	70,9	94,2	99,8	97,8	98,9	93,7	89,8
2007	72,3	80,6	70,0	92,8	98,4	97,1	98,7	91,5	88,7
2008	76,1	85,8	71,9	94,0	98,5	97,3	99,1	92,6	90,5
2009	82,2	91,6	77,4	98,6	102,3	101,8	103,9	99,2	96,2
2010	85,2	93,7	80,2	99,8	102,1	104,6	105,8	103,3	99,0
2011	83,2	91,8	79,5	98,0	99,7	104,1	104,8	101,0	97,4
2012	85,5	93,6	82,9	98,9	103,4	108,1	108,1	106,7	101,0
2013	85,9	95,4	83,1	99,8	103,7	109,2	110,7	107,1	102,0
2014	88,1	98,1	86,4	102,1	105,2	110,4	112,2	109,0	104,0
2015	88,7	99,9	86,7	102,4	105,4	111,4	114,9	108,5	104,3
2016	88,8	100,1	86,7	102,5	106,3	111,8	115,8	108,2	104,4

Vähittäiskulutus - Detaljhandelskonsumtion - Consumption through retail outlets

	Viinat	Muut väkevät juomat	Väkevät viinit	Miedot viinit	Siiderit	Long drink	Vahva olut	Keskiolut	Kaikki juomat
	Brännvin	Övriga starka drycker	Starkvin	Lättvin	Cider	Long drink	Stark öl	Mellanöl	Alla drycker
	Vodka, gin etc.	Other strong beverages	Fortified wines	Light wines	Ciders	Long drink	Strong beer	Medium beer	All beverages
2003	95,3	95,2	94,4	94,7	106,2	105,2	100,2	105,9	100,7
2004	66,6	73,4	74,8	92,8	100,0	95,5	88,2	93,5	86,9
2005	60,4	69,8	70,2	91,4	98,1	94,1	85,8	88,7	83,3
2006	59,2	69,4	69,4	90,1	97,5	94,2	85,9	87,1	82,4
2007	57,9	69,2	68,4	88,5	95,8	93,7	84,9	85,4	81,5
2008	62,5	75,9	70,4	88,9	95,5	94,3	85,6	86,3	83,3
2009	68,9	82,2	75,7	93,3	99,9	100,4	91,7	92,7	89,2
2010	72,1	84,0	78,3	94,1	99,2	104,3	95,4	96,0	91,7
2011	69,9	81,7	77,2	91,6	96,2	104,2	93,9	92,6	89,1
2012	72,7	84,1	80,7	92,0	100,9	108,9	97,1	98,7	93,2
2013	72,3	85,4	80,8	92,4	100,0	108,9	98,4	97,2	92,8
2014	74,3	87,8	84,1	94,4	101,3	109,8	101,2	99,2	94,8
2015	74,5	88,2	84,6	95,0	99,2	109,5	102,2	97,2	94,0
2016	74,4	87,9	84,4	94,9	98,6	108,5	102,3	96,3	93,5

Anniskelukulutus - Konsumtion av serverad alkohol - Consumption in licensed serving

	Viinat	Muut väkevät juomat	Väkevät viinit	Miedot viinit	Siiderit	Long drink	Vahva olut	Keskiolut	Kaikki juomat
	Brännvin	Övriga starka drycker	Starkvin	Lättvin	Cider	Long drink	Stark öl	Mellanöl	Alla drycker
	Vodka, gin etc.	Other strong beverages	Fortified wines	Light wines	Ciders	Long drink	Strong beer	Medium beer	All beverages
2003	102,4	101,3	103,0	106,1	102,0	101,6	108,6	105,7	104,3
2004	98,9	99,2	102,9	108,5	102,1	100,5	107,9	107,2	104,3
2005	98,9	99,4	101,6	112,2	102,4	101,2	108,7	106,0	104,0
2006	98,7	99,4	100,7	112,7	102,5	101,1	109,6	104,3	103,2
2007	98,6	99,2	100,3	112,3	101,7	100,2	109,9	101,2	101,9
2008	99,5	101,4	100,2	116,8	102,2	100,0	110,1	102,5	103,4
2009	103,7	105,9	109,0	122,4	105,1	102,2	113,7	109,2	108,5
2010	105,5	108,3	116,5	125,6	105,6	103,6	114,0	115,2	112,0
2011	104,4	107,3	123,5	126,3	104,1	102,4	113,4	115,8	112,0
2012	104,5	108,1	121,9	129,5	106,2	105,4	116,8	119,7	114,8
2013	107,5	110,5	125,6	133,1	108,4	108,2	120,3	125,3	118,9
2014	109,2	113,7	128,2	136,2	110,2	109,5	121,0	126,8	121,2
2015	111,3	118,2	122,4	135,6	113,9	112,4	124,7	130,4	124,2
2016	112,0	119,6	124,6	136,0	117,0	115,0	126,0	132,1	125,8

Laatuseloste (SVT)

Alkoholijuomien hintaindeksit

Tilastotietojen relevanssi

Alkoholijuomien hintaindeksit -tilasto kuvaa kuluttajien alkoholijuomista maksamien hintojen kehitystä.

Alkoholijuomien hintaindeksin (2000=100) referenssijakso on vuosi 2000. Aiemmat alkoholijuomien hintaindeksien referenssijaksot ovat olleet vuodet 1951 ja 1969.

Julkaisun tiedot perustuvat Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) (vuoteen 2008 saakka Stakesin), Alko Oy:n ja Tilastokeskuksen keräämiin valtakunnallisiin tilastoihin ja rekistereihin. Niiden keruu perustuu Tilastolakiin (280/2004) ja lakiin Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta (668/2008).

Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Alkoholijuomien hintaindeksi lasketaan painottamalla yhteen alkoholijuomien vähittäismyyntihintaindeksi ja anniskeluhintaindeksi. Painoina käytetään laskettavaa indeksiä vastaavan vuoden alkoholijuomien kulutuksen arvo-osuuksia.

Vähittäismyyntihintaindeksi lasketaan painottamalla yhteen Alko Oy:n laatimat Alkon alkoholijuomien hintaindeksit ja Tilastokeskuksen laskemat elintarvikeliikkeiden alkoholijuomien hintaindeksit. Painoina käytetään laskettavaa indeksiä vastaavan vuoden alkoholijuomien kulutuksen arvo-osuuksia.

Anniskeluhintojen hintaseurantaa varten THL kerää neljä kertaa vuodessa noin 190 ravintolalta esimerkkijuomien ravintolahintatiedot. Otoksessa on mukana keskimäärin 120 AB-ravintolaa ja 70 C-ravintolaa. Kyselyn ravintolat valitaan satunnaisotannalla, ja yksi ravintola on kyselyssä mukana keskimäärin 3 vuotta. Niille otantaan valituille ravintoloille, jotka eivät vastaa määräaikaan mennessä, lähetetään muistutuskirje. Ravintolat ilmoittavat kustakin määritellystä juomaryhmästä suosituimman tuotteen hinnan.

Hintaindeksien laskennassa sovelletaan Divisia-Törnqvist-indeksikaavaa. Käytetystä indeksistä löytyy tarkempi kuvaus julkaisusta [Valtion tuottavuustilaston laatuseloste 2007](#).

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Vähittäismyyntitietojen oikeellisuus riippuu Alko Oy:ltä ja Tilastokeskukselta saatavien tietojen oikeellisuudesta ja tarkkuudesta. Virhettä epäiltäessä tiedot tarkistetaan.

Anniskelumyyntitiedot ovat oikeita, jos ravintolat ilmoittavat hintatiedot oikein. Hintatietoja verrataan aikaisempiin ja suurten poikkeamien syyt pyritään selvittämään. Jos epäillään virhettä, tieto jätetään tilastoinnin ulkopuolelle.

Myyntiin tulevat uudet tuotteet voidaan ottaa mukaan indeksilaskentaan vasta, kun ne ovat olleet markkinoilla vähintään kahden laskentakauden ajan.

Tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

THL tuottaa vähittäismyyntihintaindeksit kuukausittain ja ne ovat saatavilla tilastokuukautta seuraavan kuukauden 14. päivänä tai sitä seuraavana arkipäivänä. Anniskelumyyntihintaindeksit lasketaan neljä kertaa vuodessa ja ne ovat saatavilla tilastointikuukautta seuraavan puolentoista kuukauden sisällä. Tilasto on ilmestyessään ennakkollinen. Lopulliset tiedot julkaistaan tilastointivuotta seuraavan kesän aikana.

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys

Alkoholijuomien hintakehityksestä julkaistaan vuosittain ilmestyvä tilastoraportti, joka löytyy THL:n verkkosivuilta www.thl.fi/tilastot/alkoholinhintakehitys. Tiedot löytyvät myös SVT-sarjaan kuuluvasta Päihdetilastollisesta vuosikirjasta, joka julkaistaan vuosittain verkossa osoitteessa www.thl.fi/paihdetilastollinenvuosikirja.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Alkoholijuomien hintakehitystä kuvaavia tietoja on tuotettu vuosina 1932–1994 Alko Oy:ssä. Vuodesta 1995 lähtien alkoholijuomien hintaindeksit on laadittu ja julkaistu Stakesissa ja vuodesta 2009 lähtien THL:ssa. Alko Oy on vuodesta 1995 lähtien kerännyt ja laatinut alkoholijuomien hintaindeksisarjat Alkon vähittäismyynnin osalta, Tilastokeskus elintarvikeliikkeen myymien alkoholijuomien osalta ja THL ravintoloissa anniskeltavien alkoholijuomien osalta.

Saadut indeksisarjat painotetaan yhteen ja julkaistaan THL:ssa. Alkoholijuomien hintakehitystä kuvaavat tiedot ovat saatavilla vuodesta 1951 alkaen THL:sta. Käsitteet ja määritelmät ovat pysyneet samansisältöisinä. Julkaisussa käytetyt käsitteet on määritelty tekstin kohdassa Käsitteet ja määritelmät.

Tilastoissa käytetään käyttötarkoituksen mukaista tuoteluokitusta, joka perustuu kansainvälisesti hyväksytyyn [COICOP-luokituksen](#) Euroopan unionin tilastotoimessa vahvistettuun versioon. Kansallista käyttöä varten luokitusta on hieman tarkennettu.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastoraportti sisältää koko maan kattavia hintatietoja.

Prisutvecklingen för alkoholdrycker 2015–2016

Priserna på alkoholdrycker har varit nästan oförändrade de senaste åren

År 2016 steg alkoholdryckernas reala priser med 0,1 procent jämfört med föregående år. År 2015 steg de reala priserna med 0,3 procent jämfört med 2014. I detaljhandelskonsumtionen sjönk priserna med 0,9 procent 2015 och med 0,6 procent 2016. I serveringskonsumtionen steg priserna med 2,5 procent 2015 och 1,3 procent 2016.

Alkoholdryckernas reala priser i detaljhandels- och serveringskonsumtionen sjönk tillsammans från och med sänkningen av alkoholskatten 2004 fram till 2007. De reala priserna har stigit med 17,6 procent från 2007 till 2016.

Serveringskonsumtionens reala priser var 23,5 procent högre 2016 jämfört med 2007. I detaljhandelskonsumtionen var priserna 2016 fortfarande 7,2 procent lägre än 2003.

Diagram 1. Realprisindex för konsumtion, serveringskonsumtion och detaljhandelskonsumtion av alkoholdrycker 2000–2016 (2000=100)

